

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών
Υγείας

Μεταπτυχιακή διατριβή

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΜΟΡΦΩΝ ΕΠΑΥΞΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ
ΠΑΡΑΛΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**

Νάταλη Λεωνίδου

Λεμεσός, Μάϊος 2025

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΟΡΦΩΝ
ΕΠΑΥΞΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΕ
ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΠΑΡΑΛΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

της

Νάταλης Λεωνίδου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου

Λεμεσός, Μάιος 2025

Έντυπο έγκρισης

Μεταπτυχιακή διατριβή

Διερεύνηση χρήσης και ανάγκης χρήσης μορφών Επαυξητικής και Εναλλακτικής Εναλλακτικής Επικοινωνίας σε παιδιά με εγκεφαλική παράλυση στην Κύπρο

Παρουσιάστηκε από

Νάταλη Λεωνίδου

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Μέλος επιτροπής: Δρ. Έλενα Θεοδώρου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Μέλος επιτροπής: Δρ. Κάκια Πετεινού, Αναπληρώτρια Κοσμήτεια

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάϊος 2025

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Νάταλη Λεωνίδου, 2025

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του/της συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Δρ. Ηλιάδα Πάμπουλου, για την αμέριστη βοήθεια και καθοδήγησή της καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Θερμές ευχαριστίες απευθύνω επίσης στην καθηγήτριά μου Δρ. Έλενα Θεοδώρου, για την πολύτιμη υποστήριξη και καθοδήγησή της. Ευχαριστώ τη συνάδελφο Αθηνά Βαφάκου για τη συμβολή της στη δημιουργία των εργαλείων αξιολόγησης της έρευνας και για τη συνεργασία στη μετάφραση της Κλίμακας Ταξινόμησης Ομιλίας Viking. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλαν στη μετάφραση της Κλίμακας, καθώς και τους λογοθεραπευτές που συμμετείχαν στην έρευνα, αφιερώνοντας τον πολύτιμο χρόνο τους. Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω την ειλικρινή μου ευγνωμοσύνη στην οικογένειά μου για την κατανόηση, την υπομονή και την αμέριστη στήριξή της σε όλη αυτή τη διαδρομή.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Περίπου 50% των παιδιών με εγκεφαλική παράλυση παρουσιάζουν δυσκολίες στην ομιλία και τον λόγο, οι οποίες επηρεάζουν την καταληπτότητα της ομιλίας τους. Αυτό καθιστά συχνά αναγκαία τη χρήση μορφών Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας (ΕΕΕ). Η παρούσα μελέτη είναι η πρώτη που συλλέγει δεδομένα στην Κύπρο σχετικά με το αναπτυξιακό προφίλ αυτών των παιδιών και τις μορφές επικοινωνίας που ήδη χρησιμοποιούν ή χρειάζονται.

Σκοπός: Η έρευνα στόχευσε στη διερεύνηση της χρήσης και ανάγκης χρήσης μορφών ΕΕΕ σε παιδιά με εγκεφαλική παράλυση, ηλικίας 4-12 ετών, που παρακολουθούνται από λογοθεραπευτές στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα στην Κύπρο.

Μεθοδολογία: Συμμετείχαν 14 λογοθεραπευτές που υποστήριζαν 20 παιδιά με εγκεφαλική παράλυση. Η μελέτη ακολούθησε μικτή μεθοδολογία με συλλογή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων, μέσω τριών ερωτηματολογίων (Αναπτυξιακό προφίλ, Κλίμακα Ταξινόμησης Ομιλίας Viking, ερωτηματολόγιο ΕΕΕ) και ημι-δομημένης συνέντευξης. Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης ή διαδικτυακά, με διάρκεια περίπου 30 λεπτών. Η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση του Excel.

Αποτελέσματα: Τα παιδιά που δε χρησιμοποιούν αλλά διαφάνηκε πως χρειάζονται μορφές ΕΕΕ, παρουσίασαν ηπιότερες δυσκολίες στο αναπτυξιακό τους προφίλ και ταξινομήθηκαν στα Επίπεδα I και II της Κλίμακας Ταξινόμησης Ομιλίας Viking. Αντίθετα, όσα παιδιά χρησιμοποιούν ήδη αυτές τις μορφές επικοινωνίας αντιμετωπίζουν σοβαρότερες δυσκολίες σε όλους τους τομείς, εκτός από την ακοή και κατατάχθηκαν στα Επίπεδα III και IV. Οι συνηθέστερες μορφές επικοινωνίας που χρησιμοποιούν είναι οι εκφράσεις του προσώπου. Μεταξύ των υποβοηθούμενων μορφών, κυριαρχούν οι ταμπλέτες ή υπολογιστές με λογισμικό ΕΕΕ, αν και η χρήση τους είναι λιγότερο συχνή σε σχέση με τις μη υποβοηθούμενες μορφές επικοινωνίας. Η επιλογή των κατάλληλων μορφών επικοινωνίας δεν βασίζεται αποκλειστικά στις ατομικές δυσκολίες του παιδιού, αλλά επηρεάζεται επίσης από προσωπικούς, περιβαλλοντικούς, κοινωνικοοικονομικούς και πρακτικούς παράγοντες.

Συμπεράσματα: Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν την ετερογένεια στο αναπτυξιακό προφίλ των παιδιών με εγκεφαλική παράλυση και υπογραμμίζουν την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα με μεγαλύτερο δείγμα.

Λέξεις κλειδιά: Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία, παιδιά με εγκεφαλική παράλυση, αναπτυξιακό προφίλ, Κλίμακα Ταξινόμησης Ομιλίας Viking

ABSTRACT

Introduction: Approximately 50% of children with cerebral palsy experience speech and language difficulties, which affect their speech intelligibility. This frequently necessitates the use of Augmentative and Alternative Communication (AAC) forms. This study is the first to collect data in Cyprus regarding the developmental profile of these children and the forms of communication they currently use or need.

Aim: The aim was to investigate the use and need for AAC forms in children with cerebral palsy, aged 4-12 years, who are supported by speech and language therapists in the public or private sector in Cyprus.

Methodology: Fourteen speech and language therapists who supported twenty children with cerebral palsy participated in the study. A mixed-methods approach was employed, collecting both qualitative and quantitative data through three questionnaires (Developmental Profile, Viking Speech Scale, AAC questionnaire) and semi-structured interviews. The meetings were conducted either in person or online, lasting approximately 30 minutes. Data analysis was carried out using Excel.

Results: Children who are not currently using but appear to need AAC forms, exhibited milder difficulties in their developmental profiles and were classified at Levels I and II of the Viking Speech Scale. In contrast, children who already use AAC forms face more severe difficulties across all domains, except hearing, and were classified at Levels III and IV. The most common unaided forms of communication are facial expressions. Among the aided forms, tablets or computers with AAC software predominate, although their use is less frequent compared to unaided forms. The selection of appropriate communication forms is not solely based on the child's individual difficulties, but is also influenced by personal, environmental, socio-economic and practical factors.

Conclusions: The findings confirm the heterogeneity in the developmental profiles of children with cerebral palsy and highlight the need for further research with a larger sample.

Keywords: Augmentative and Alternative Communication, children with cerebral palsy, developmental profile, Viking Speech Scale